На првим изборима после једностраног проглашења независности Косова и Метохије који се одржавају у недељу 14. новембра међу 74 пријављене листе биће и 21 српска. Од ових српских партија четири већ имају представнике у привременим институцијама Косова, односно у косовском парламенту, док су остале новоформиране.

Бирачка места биће отворена у 36 од 38 општина, а гласање неће бити организовано једино у северном делу Косовске Митровице и Партешу. У ове две општине, како за „Политику" каже Богољуб Сталетовић, заменик главног извршног службеника Секретаријата ЦИК-а у Приштини, локални избори ће бити одржани накнадно, „у догледно време". Ни Сталетовић ни Фехми Ајвази, портпарол Централне изборне комисије, нису могли да прецизирају колико ће бирачких места бити отворено у општинама Звечан, Зубин Поток и Лепосавић на северу Косова. Они су рекли да ће то бити алтернативна бирачка места која ће одредити чланови комисије пошто директори школа који раде по плану и програму Министарства просвете Републике Србије неће дозволити гласање у овим објектима, па ће оно бити организовано у приватним кућама. Бирачка места ће бити отворена и у три новоформиране општине – Грачаници, Клокоту и Ранилугу.

Највише интересовања међу косметским Србима изазива учешће лидера СПОТ-а Момчила Трајковића који је и на челу Земљорадничке задруге „Ратар" коју финансира Република Србија, који је један од седам кандидата за градоначелника Грачанице. Он тврди да се учешћем на изборима не угрожава Устав Србије и руши територијални интегритет и суверенитет државе.

И Рада Трајковић, директор Дома здравља у Грачаници, некада учесник у привременим косовским институцијама, за „Политику" каже да има свог фаворита и да ће у недељу бити на биралишту. Она наглашава да ће се изласком много добити, а највећи потенцијал је управо у Грачаници. На питање да ли формирањем нове општине под окриљем привремених косовских институција значи и прекид сваке везе са Београдом, она одрично одговара наглашавајући да ће се од Београда тражити да заједно раде на добробити Срба.

Исто мисли и Ранђел Нојкић, председник Покрајинског одбора СПО-а, чији чланови у Ранилугу излазе у оквиру партије Грађанска иницијатива за Ранилуг, а у Штрпцу су у оквиру Коалиције за Сиринићку жупу.

„Уколико Београд буде паметан и мудар, само ће учврстити везе са новоформираним српским заједницама, од којих ће Срби имати користи”, каже Нојкић.

Према подацима Централне изборне комисије Косова, право гласа има око 1,5 милиона бирача. За ове изборе, иначе, акредитовано је више од 21.000 посматрача, а, како за „Политику” тврди Ајвази, међу њима ће бити представници Европске комисије, невладиних организација, више од 15 амбасада стационираних у Приштини (само из САД 74). Ове године на биралиштима неће бити представника ОЕБС-а.

На дан избора биће појачано и присуство Косовске полицијске службе у свим срединама, а на терену ће, како за „Политику” каже Баки Кељани, портпарол штаба КПС-а у Приштини, бити ангажовано 5.000 полицајаца, што је 70 одсто од њиховог укупног броја. На наше питање да ли ће бити више полиције у српским срединама, Кељани је негативно одговорио, али је казао да је на основу посебног оперативног плана предвиђено да у случају потребе полицији асистирају и припадници Еулекса, као и Кфора, мада не очекују да ће доћи до било каквих непредвидивих ситуација.

Срби који од албанских власти на овај начин добију легитимитет биће у прилици да трпе притиске од недобронамерних представника међународне заједнице и косовских Албанца да на себе преузму више одговорности и за значајније одлуке него што је излазак на изборе. Они томе не могу да се одупру, а неће имати комуникацију са становништвом јер огромна већина Срба неће да их подржи. Неће имати комуникацију ни са Републиком Србијом. Значи имамо марионете који ће извршавати нечије туђе налоге. То цепа Србе на север и југ и ствара јаз између Срба на Косову и званичног Београда што ће бити катастрофално по опстанак Срба”, упозорава државни секретар у Министарству за Косово и Метохију Оливер Ивановић.

Процене о томе колико ће Срба изаћи на биралишта су различите. Према истраживању приштинске невладине организације „Контакт” сутра ће на изборима гласати 28 одсто Срба. У Министарству за Косово и Метохију, међутим, убеђени су да ће тај број бити знатно мањи и да ће се кретати од пет до шест одсто.

(Политика)